

Til lovforslag nr. L 178. Betænkning afgivet af Kommunaludvalget den 11. maj 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om regulering af statstilskuddet til kommunerne i 2007 (opfølgning på aftale om den kommunale økonomi for 2006)

[af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 22. marts 2006 og var til 1. behandling den 4. april 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kommunaludvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og indenrigs- og sundhedsministeren sendte den 23. marts 2006 dette udkast til udvalget, jf. alm. del bilag 122. Den 30. marts 2006 sendte indenrigs- og sundhedsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har inden betækningsafgivelsen stillet 21 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Efterfølgende har udvalget stillet 2 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse inden 2. behandling.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (S, RV, SF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget er imod lovforslaget. Der er med lovforslaget lagt op til en individualisering kommune for kommune af en kollektiv aftale mellem regeringen på den ene side og KL (Kommunernes Landsforening) på den anden side. Denne individualisering af aftalesystemet med medfølgende strafsanktioner i form af inddragelse af økonomi fra konkrete kommuner er i strid med hele det fundament, aftalesystemet hviler på. Der er ikke tale om en aftale herom med KL.

S, RV, SF og EL finder, at der ud over dette principielle og helt uacceptable brud med aftalesystemet er en række konkrete forhold, der begrundet en kraftig modstand mod lovforslaget:

1. Der foreligger ingen – heller ikke principielle – aftaler om håndteringen og betalingen af de mange omkostninger, der er forbundet med gennemførelsen af kommunalreformen.
2. Der er ingen mulighed for at ændre grundlaget for budgetlægningen i takt med ændring i befolkningssammensætningen, som kommuner i Danmark ikke har en selvstændig indflydelse på.

3. Kommuner, der har påtaget sig store, nye opgaver i forbindelse med overførslen af tunge sociale institutioner fra amterne til kommunerne, har ikke haft noget rimeligt budgetlægningsudgangspunkt for forberedelsesomkostningerne hertil i 2006.
4. Der er ikke nogen som helst klarhed over håndteringen af de opsparede overførte beløb fra 2005. Disse beløb er for en del kommuners vedkommende større i 2005-06 end sædvanlig, da en del kommuner i god tid har planlagt en neddrogning af aktiviteter i de hidtidige kommuner af hensyn til implementeringen af kommunalreformen og den fremadrettede harmonisering af opgaveløsningen.

Samlet betyder indgrebet, at kommuner – trods en grundlæggende sund økonomi og en fornuftig planlægning og styring – må forudses at skulle lave meget omfattende besparelser for ikke at miste betydelig økonomi i strafbetaling til staten. Disse besparelser vil ramme på især to områder: forberedelse af en vellykket gennemførelse af kommunalreformen og dens opgaveændringer samt de afgørende velfærdsområder vedrørende børn, sårbare mennesker inden for det sociale område og ældre.

Disse besparelser skal ses i sammenhæng med den gennem flere år meget knappe økonomiske udvikling, som har presset det kommunale råderum til et niveau, der ligger under nogen anden 4-års-periode i nyere tid. For hvert år bliver det mere ondt. For hvert år bliver det mere smertefuldt. Og for hvert år bliver det mere asocialt.

Enhedslistens medlem af udvalget bemærker endvidere, at EL ikke kan støtte lovforslaget, fordi det tilsidesætter det kommunale selvstyre.

EL finder, at så længe der ikke er overordnede hensyn, der taler for en stram økonomisk politik, skal kommunerne, jf. grundlovens stadfæstelse af kommunalt selvstyre, have ret til at tilrettelægge deres økonomi i overensstemmelse med ønsket hos de demokratisk valgte kommunalbestyrelser. Det burde endvidere være helt uhørt at kræve, at kommunalbestyrelserne efter vedtagelse af budget 2006 – skal tvinges til at tilbagevise processen. Som eksempel på de ulykker, lovforslaget forårsager, skal EL henvise til borgmester Nicolai Wammens brev til finansministeren af 11. maj 2006, jf. bilag 6 vedrørende lovforslaget.

EL har det principielle synspunkt, at kommunerne udøver en uundværlig funktion i forhold til borgernes livsvilkår og i overensstemmelse med demokratiske beslutninger. Derimod er den private sektor styret af profithensyn, som i mange tilfælde står i modsætning til borgernes interesser. Når væksten i den offentlige sektor ifølge regeringen og Dansk Folkeparti højst må være 0,5 pct., mens væksten i den private sektor buldrer af sted med 3 pct. i realvækst om året, er der tale om en bevidst underminering af fællesskabets økonomi til fordel for individualisering og egoisme. Det er en udvikling, som EL er inderlig imod.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Erling Bonnesen (V) Troels Christensen (V) Flemming Damgaard Larsen (V) Leif Mikkelsen (V)

Jens Vibjerg (V) Poul Nødgaard (DF) fmd. Kristian Thulesen Dahl (DF)

Christian Wedell-Neergaard (KF) nfm. Allan Niebuhr (KF) Pia Gjellerup (S) Ole Stavad (S)

Arne Toft (S) Magnus Heunicke (S) Margrethe Vestager (RV) Ole Glahn (RV)

Kristen Touborg (SF) Line Barfod (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 178

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra indenrigs- og sundhedsministeren
2	Meddelelse om, at svarfrist for spørgsmål til ministeren er fastsat til 25/4-06
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	1. udkast til betænkning
5	Henvendelse af 8/5-06 fra Odense Kommune
6	Henvendelse af 11/5-06 fra borgmester Nicolai Wammen, Århus Kommune

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 178

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren kan bekræfte, at en kommune, der har vedtaget et budget for 2006 med en gennemsnitsvækst, der ligger over den aftalte gennemsnitsvækst i forhold til aftalen mellem KL og regeringen, vil undgå at blive berørt af en eventuel modregning, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren kan bekræfte, at en kommune, der har vedtaget et budget for 2006 med en gennemsnitsvækst, der ligger under den aftalte gennemsnitsvækst i forhold til aftalen mellem KL og regeringen, vil blive ramt af en eventuel modregning, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om ministeren vil erklære sig enig med KL, der anfører, at en sanktion vil straffe de enkelte kommuner helt vilkårligt, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren finder, at det er udtryk for en rimelig retssikkerhed, at kommuner kan udsættes for trusler om sanktioner, hvis karakter de ikke har haft mulighed for at forestille sig, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om baggrunden for, at der laves aftaler med KL om kommunernes økonomi under ét, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om redegørelse for begreberne forhandlinger og fastsættelse i lovforslagets bemærkninger, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om opgørelse over de enkelte kommuners serviceudgifter i budgettet for 2006, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om begrundelsen for, at der i lovforslaget ikke fastsættes de forhold, hvortil ministeren ønsker sig en bemyndigelse, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvilke forhold ministeren påtænker at fastlægge i de nødvendige regler, som ikke er medtaget i lovforslaget, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om, hvornår ministeren agter at udstede de manglende regler, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm. om bloktilskudsaktstykket og den endnu ukendte pris- og lønudvikling, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om opdeling af Københavns og Frederiksberg Kommuners serviceudgifter, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå

Bilag til bet. o. lovf. vedr. regulering af statstilskuddet til kommunerne i 2007

Spm.nr.	Titel
13	Spm. om sammenlægning af de enkelte kommuners serviceudgifter, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm., om regeringen vil gennemføre lignende indgreb over for kommunerne for kommende år, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
15	Spm. om opgørelse over udgifterne i kommunerne under ét i 2005, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
16	Spm., om ministeren kan bekræfte, at den samlede økonomiske ramme for kommunernes serviceudgifter udmeldes af regeringen, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
17	Spm., om et større forbrug i et enkelt år vil blive medregnet i kommunens samlede overskridelse, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
18	Spm., om strammere administration af overskridelser kan betyde, at institutionerne kan blive frataget det økonomiske ansvar, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
19	Spm., om puljer opsparet til brug i de efterfølgende år bliver beskåret, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
20	Spm., om meromkostninger i forbindelse med f.eks. personaleændringer skal reguleres, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
21	Spm., om man kan sikre det decentrale ansvar i forbindelse med revisionserklæringen for 2006, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
22	Spm. om kommentar til henvendelse af 8/5-06 fra Odense Kommune, til indenrigs- og sundhedsministeren
23	Spm. om kommentar til henvendelse af 11/5-06 fra borgmester Nicolai Wammen, Århus Kommune, til indenrigs- og sundhedsministeren